

تحلیل استنادی گزارش‌های پژوهشی برنج کشور

احمد یوسفی^۱، رضا مشک‌آبادی^{۲*}، هاجر زارعی^۳

۱- استادیار موسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

۲- کارشناس ارشد موسسه تحقیقات برنج کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، آمل، ایران

۳- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۲/۲۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۹/۲۷

چکیده

هدف: هدف از این پژوهش، تحلیل استنادی فهرست مآخذ گزارش‌های نهایی پروژه‌های پژوهشی موسسه تحقیقات برنج کشور برای تعیین میزان استناد به انواع منابع اطلاعاتی، زبان منابع، استناد درون‌سازمانی و برون‌سازمانی، و میزان همکاری محققان است.

روش‌شناسی پژوهش: روش پژوهش تحلیل استنادی است. همه استنادهای موجود در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی موسسه تحقیقات برنج کشور در سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۸۷ جامعه پژوهش را تشکیل می‌دهند.

یافته‌ها: از کل ۲۸۱۲ استناد، ۴۰/۷۹ درصد فارسی و ۵۹/۲۱ درصد لاتین بوده است. مقاله‌های نشریات با ۴۰/۷۴ درصد پر استنادترین و منابع وبی با ۰/۲۶ درصد، کم‌استنادترین انواع منابع اطلاعاتی بوده‌اند. از میان استنادها، ۲۸/۳۱ درصد به درون‌سازمانی و ۷۱/۶۹ درصد برون‌سازمانی بوده است. از ۲۸۷ گزارش طرح پژوهشی ۸/۳۷ درصد به صورت انفرادی و ۹۱/۶۳ درصد به صورت گروهی انجام شده است.

نتیجه‌گیری: در سال‌هایی که مجریان تعداد طرح‌های پژوهشی کمتری در دست اجرا داشته‌اند، از تعداد منابع بیشتری در طرح‌های خود استفاده کرده‌اند، و استناد به منابع غیرفارسی، بیشتر است. بیش از ۹۰ درصد پژوهش‌ها گروهی است و ارجاعات برون‌سازمانی بیشتر از درون‌سازمانی است.

کلیدواژه‌ها: تحلیل استنادی، استناد، گزارش‌های نهایی، موسسه تحقیقات برنج کشور، طرح‌های پژوهشی، علم‌سنجی.

مقدمه

تحلیل استنادی شاخه‌ای از کتاب‌سنجی^۱ است که استنادهایی که به یک اثر یا از یک اثر می‌شود را مطالعه می‌کند (گودمن^۲، ۲۰۰۱). از تحلیل استنادی در موارد زیادی استفاده می‌شود. در تعیین مجلات هسته اصلی هر رشته و حذف و اضافه نمودن منابع به مجموعه یک کتابخانه و ترسیم نقشه تاریخ‌نگاشتی تولیدات علمی نیز از این روش استنادی استفاده می‌شود (پشتونی‌زاده و عصاره، ۱۳۸۸). به‌طور کلی، چنین تصور می‌شود که بین کیفیت و تعداد استنادهای مدرک، رابطه‌ای وجود دارد. به‌عبارت‌دیگر، هر چه تعداد استنادها به یک مدرک بیشتر باشد، نشان‌دهنده کیفیت بهتر آن مدرک است (عصاره، ۱۳۷۷) و با تحلیل استنادی می‌توان دریافت که تحولات علمی چگونه اتفاق می‌افتد و مسیری که هر رشته علمی طی می‌کند چیست؟

اما صرف نظر از کاربردهای بسیار متعدد و متنوعی که روش تحلیل استنادی تاکنون داشته است، دو وجه غالب در استفاده از آن نمود بارزتری دارند: یکی کشف گرایش نویسندگان مقاله‌ها به استفاده از محمل‌های متفاوت اطلاعاتی (کتاب، مقاله، گزارش، و...)، و دیگری تشخیص میزان روزآمدی منابعی است که نویسندگان در آثار خود استفاده می‌کنند. آنچه در این دو نگرش مشترک است، مفهوم استفاده است. به‌عبارت‌دیگر، صرف حضور منبعی در فهرست مآخذ یک اثر، استفاده تلقی می‌شود. در حوزه نگارش، استفاده از منابع در نوشته‌ها عینی‌ترین بروز استفاده است (حری و نشاط، ۱۳۸۱).

گزارش‌نهایی طرح‌های پژوهشی از مهم‌ترین دستاوردهای مؤسسات پژوهشی هستند و پژوهشگران از طریق آن، دستاوردهای جدید را ارائه می‌کنند. از این رو، توجه به این نوع منابع بسیار الزامی است. در این پژوهش استنادهای ۲۸۷ گزارش‌نهایی طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور مربوط به سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷ بررسی شده و در نهایت الگوی رفتار استنادی محققان به تصویر کشیده شده است.

پیش‌تر نیز در ایران پژوهش‌هایی در حوزه تحلیل استنادی

در موضوع‌های مرتبط با علوم کشاورزی انجام شده است. موضوعاتی مانند: حوزه کشاورزی به‌طور عام (پشتونی‌زاده و عصاره، ۱۳۸۸؛ حمیدی و کلانتری، ۱۳۹۴)؛ نشریه پژوهش و سازندگی در حوزه دام و آبزیان (قلعه‌نویی و همکاران، ۱۳۹۵)؛ سه نشریه علوم کشاورزی واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، دانش کشاورزی دانشگاه تبریز، و تحقیقات کشاورزی ایران (کریمیان مزیدی و اشرفی، ۱۳۸۶)؛ نشریه Archives of Razi Institute (کولانیان، ۱۳۷۶)؛ آبیاری (مهراد و کریمیان مزیدی، ۱۳۸۱) و استفاده از منابع اینترنتی در طرح‌های پژوهشی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (بشیری و ندیم، ۱۳۹۰). در خارج از کشور نیز پژوهش‌هایی در حوزه فیزیولوژی و مدیریت برنج در چین (پنگ^۳، ۲۰۱۷)، زراعت (کاناس-گوررو^۴ و همکاران، ۲۰۱۳)، تغییرات آب و هوایی در کشاورزی و جنگلداری (آلکساندر-بناونت^۵ و همکاران، ۲۰۱۷)، جنگلداری (بولاک^۶ و لاتر^۷، ۲۰۱۵)، نشریات جنگلداری (پتریدیس^۸ و همکاران، ۲۰۱۳)، و ارزیابی و مدل‌سازی آب یکپارچه (زارع^۹ و همکاران، ۲۰۱۷) انجام شده است. یافته‌های پژوهش کاناس-گوررو و همکاران (۲۰۱۳) بر روی مقاله‌های سال‌های ۱۹۹۷-۲۰۱۱ در زمینه زراعت نشان داد که به‌طور متوسط هر مقاله با مشارکت ۳/۵ نویسنده ایرانی نگاشته شده، تعداد مقاله‌های ایران رو به افزایش بوده، ضریب تأثیر سالانه ایران ۱/۰۵، و درصد قابل توجهی از مقاله‌های ایرانیان در نشریه Australian Journal of Crop Science منتشر شده است.

تا آنجا که نگارندگان این مقاله بررسی کرده‌اند، به نظر

1. Bibliometric
2. Goodman
3. Peng
4. Cañas-Guerrero
5. Aleixandre-Benavent
6. Bullock
7. Lawter
8. Petridis
9. Zare

کشور در بین سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷ چگونه است؟

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش از روش تحلیل استنادی، که شاخه‌ای از کتاب‌سنجی است، استفاده شده است. زیرا روش تحلیل استنادی یکی از روش‌های کارآمد بررسی رابطه مدارک استنادشونده با متن است (گودمن، ۲۰۰۱). جامعه مورد مطالعه در این پژوهش تعداد ۳۸۱۲ استناد (۱۵۵۵ فارسی و ۲۲۵۷ لاتین) مربوط به ۲۸۷ عنوان گزارش‌های نهایی منتشر شده در مؤسسه تحقیقات برنج کشور در بین سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۸۷ است. از روش کتابخانه‌ای و تحلیل استنادی همه استنادهای موجود در گزارش‌های نهایی پروژه‌ها و طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور در بین سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۸۷، برای گردآوری داده‌ها استفاده شده است. داده‌های پژوهش با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استفاده از نرم‌افزارهای اس پی اس و اکسل تجزیه و تحلیل شده‌اند.

تجزیه و تحلیل یافته‌ها

استنادهای بررسی شده در این پژوهش، به صورت کتابخانه‌ای و مشاهده مستقیم از گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور استخراج شده است. در جدول ۱ تعداد طرح‌ها به تفکیک سال، درصد فراوانی، تعداد استنادها، کمترین و بیشترین استناد و میانگین استناد برای هر طرح ارائه شده است:

می‌رسد تاکنون در حوزه تحلیل استنادی گزارش‌نهایی طرح‌های پژوهشی برنج در ایران پژوهشی انجام نشده است. لذا، هدف اصلی پژوهش، تحلیل استنادی گزارش‌های نهایی پروژه‌ها و طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور بین سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷ است. تعیین تعداد کل استنادات و میانگین آن برای هر گزارش‌نهایی، تعیین میزان استناد به انواع محمل‌های اطلاعاتی در گزارش‌های نهایی، تعیین توزیع استنادهای گزارش‌های نهایی مورد بررسی از نظر زبان، تعیین میزان کار گروهی، و تعیین میزان استناد به محققان سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی از دیگر اهداف پژوهش حاضر هستند. نتایج این پژوهش می‌تواند کتابخانه مؤسسه تحقیقات برنج کشور را در شناسایی نیازهای اطلاعاتی محققان مؤسسه و خرید منابع هسته یاری کرده و از خرید منابع غیر ضروری و هدر رفتن بودجه جلوگیری کند.

پرسش‌های اساسی پژوهش

۱. وضعیت منابع اطلاعاتی استناد شده در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور بین سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷، بر اساس نوع مدرک چگونه است؟
۲. توزیع زبانی منابع اطلاعاتی استناد شده در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور بین سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷ در چه وضعیتی قرار است؟
۳. وضعیت ارجاع درون‌سازمانی و برون‌سازمانی در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور بین سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷ چگونه است؟
۴. میزان کار گروهی در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور بین سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷ در چه وضعیتی قرار دارد؟
۵. وضعیت توزیع انتشاراتی منابع اطلاعاتی استناد شده در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج

جدول ۱. توزیع فراوانی و میانگین استاندارد برای هر طرح پژوهشی به تفکیک سال

سال انتشار	تعداد طرح	درصد فراوانی	تعداد استاندارد	کمترین استاندارد	بیشترین استاندارد	میانگین استاندارد برای هر طرح
۱۳۷۸	۴۳	۱۵/۰	۴۷۹	۴	۵۵	۱۱/۱۳
۱۳۷۹	۴۹	۱۷/۱	۵۳۰	۳	۲۷	۱۰/۸۱
۱۳۸۰	۳۶	۱۲/۵	۴۳۷	۲	۸۴	۱۲/۱۳
۱۳۸۱	۲۲	۷/۷	۲۶۵	۴	۴۰	۱۲/۰۴
۱۳۸۲	۳۳	۱۱/۵	۴۰۵	۳	۲۴	۱۲/۲۷
۱۳۸۳	۲۵	۸/۷	۳۶۱	۷	۳۱	۱۴/۴۴
۱۳۸۴	۲۹	۱۰/۱	۴۷۸	۲	۳۴	۱۶/۴۸
۱۳۸۵	۲۳	۸/۰	۳۳۸	۷	۲۶	۱۴/۶۹
۱۳۸۶	۱۲	۴/۲	۲۶۷	۱	۴۴	۲۲/۲۵
۱۳۸۷	۱۵	۵/۲	۲۵۲	۷	۲۶	۱۶/۸
جمع	۲۸۷	۱۰۰	۳۸۱۲	* ۴	* ۳۹/۱	* ۱۳/۲۸

* اعداد ستاره‌دار نشانگر میانگین ستون هستند.

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، بیشترین طرح‌های انجام‌شده در مؤسسه تحقیقات برنج کشور مربوط به سال ۱۳۷۹ است که در این سال تعداد ۴۹ عنوان طرح انجام شده که برابر با ۱۷/۱ درصد طرح‌های مؤسسه است. کمترین میزان طرح‌های انجام‌شده مربوط به سال ۱۳۸۶ با تعداد ۱۲ طرح (۴/۲ درصد) بوده است. در ۲۸۷ طرح پژوهشی بررسی شده، ۳۸۱۲ استاندارد وجود داشت که به طور میانگین ۱۳/۲۸ استاندارد برای هر طرح خواهد بود. کمترین استاندارد ۱ و بیشترین استاندارد ۸۴ با طرحی با ۱۴ استاندارد بوده است. همچنین کمترین استانداردها ۴ و میانگین بیشترین استانداردها ۳۹/۱ بوده است. همچنین میانگین استاندارد طرح‌ها در سال ۱۳۸۶ دارای بالاترین میانگین استاندارد برای هر طرح (۲۲/۲۵) و کمترین استاندارد در طرح‌ها مربوط به سال ۱۳۷۹ با میانگین ۱۰/۸۱ استاندارد بوده است.

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، بیشترین طرح‌های انجام‌شده در مؤسسه تحقیقات برنج کشور مربوط به سال ۱۳۷۹ است که در این سال تعداد ۴۹ عنوان طرح انجام شده که برابر با ۱۷/۱ درصد طرح‌های مؤسسه است. کمترین میزان طرح‌های انجام‌شده مربوط به سال ۱۳۸۶ با تعداد ۱۲ طرح (۴/۲ درصد) بوده است. در ۲۸۷ طرح پژوهشی بررسی شده، ۳۸۱۲ استاندارد وجود داشت که به طور میانگین

جدول ۱. توزیع فراوانی و میانگین استاندارد برای هر طرح پژوهشی به تفکیک سال

سال انتشار	استاندارد فارسی			استاندارد لاتین		
	فراوانی	میانگین	بیشترین استاندارد	کمترین استاندارد	میانگین	بیشترین استاندارد
۱۳۷۸	۱۶۲	۳/۷۶	۱۶	۲	۷/۷۳	۳۹
۱۳۷۹	۲۵۹	۵/۲۸	۲۰	۲	۵/۶۹	۲۵
۱۳۸۰	۱۵۵	۴/۳۰	۹	۱	۷/۸۰	۷۶
۱۳۸۱	۱۰۹	۴/۹۵	۲۵	۳	۷/۰۴	۱۶
۱۳۸۲	۱۸۱	۵/۴۸	۱۲	۴	۶/۷۸	۲۴
۱۳۸۳	۱۵۲	۶/۰۸	۱۶	۲	۸/۳۶	۲۱
۱۳۸۴	۱۸۸	۶/۴۸	۱۷	۱	۱۰	۲۹
۱۳۸۵	۱۷۲	۷/۴۷	۲۰	۱	۷/۲۱	۲۳
۱۳۸۶	۴۹	۴/۰۳	۸	۳	۱۸/۱۶	۳۶
۱۳۸۷	۱۳۳	۸/۸۶	۲۱	۱	۸/۰۶	۱۷
جمع	۱۵۵۵	* ۵/۴۳	* ۱۶/۴	* ۲	* ۷/۸۷	* ۳۰/۶

* اعداد ستاره‌دار نشانگر میانگین ستون هستند.

کتاب‌های فارسی و تعداد ۷۹۱ استناد نیز به کتاب‌های لاتین و به‌طور کلی ۲۹/۰۴ درصد از کل استنادها به کتاب‌ها اختصاص دارد. بیشترین میانگین استناد به کتاب‌های فارسی در سال ۱۳۸۷ با میانگین ۱/۸ استناد برای هر طرح و بیشترین میانگین استناد به کتاب‌های خارجی مربوط به سال ۱۳۸۵ با میانگین ۳/۶۵ استناد برای هر طرح است. از مجموع ۶۳۷ استناد به گزارش‌ها (۱۶/۷۱ درصد از کل استنادها)، تعداد ۵۷۶ استناد به گزارش‌های فارسی و ۶۱ استناد نیز به گزارش‌های لاتین بوده است. بیشترین میانگین استناد به گزارش‌های فارسی در سال ۱۳۸۷ با میانگین ۳/۴۶ استناد برای هر طرح و بیشترین میانگین استناد به گزارش‌های لاتین مربوط به سال ۱۳۸۴ با میانگین ۱ استناد برای هر طرح است.

از مجموع ۳۱۴ استناد به اجلاس‌ها (۸/۲۴ درصد کل استنادها)، تعداد ۲۴۶ استناد به اجلاس‌های فارسی و تعداد ۶۸ استناد نیز به اجلاس‌های لاتین تعلق دارد. بیشترین میانگین استناد به اجلاس‌های فارسی در سال ۱۳۸۷ با میانگین ۱/۹۳ استناد برای هر طرح و بیشترین میانگین استناد به اجلاس‌های لاتین مربوط به سال ۱۳۸۷ با میانگین ۰/۴۳ استناد برای هر طرح است. از مجموع ۱۵۵۳ استناد به نشریات (۴۰/۷۴ درصد کل استنادها)، تعداد ۲۸۴ استناد به نشریات فارسی و ۱۲۶۹ استناد نیز به نشریات لاتین تعلق دارد. بیشترین میانگین استناد به نشریات فارسی در سال ۱۳۸۵ با میانگین ۱/۹۳ استناد برای هر طرح و بیشترین میانگین استناد به نشریات لاتین مربوط به سال ۱۳۸۴ با میانگین ۵/۳۴ استناد به نشریات برای هر طرح است. به‌طور کلی در گزارش‌ها و طرح‌های مؤسسه برنج کشور، تعداد ۱۰ استناد به وب شده است که میانگین ۰/۰۳ استناد به وب برای هر طرح است. بالاترین میانگین استناد به وب در طرح‌ها مربوط به سال ۱۳۸۵ با میانگین ۰/۳۳ برای هر طرح بوده است. تعداد ۳۲ استناد به سایر انواع منابع در گزارش‌ها و طرح‌های مؤسسه برنج کشور وجود دارد که میانگین ۰/۱۱ استناد به سایر انواع منابع برای هر طرح را نشان می‌دهد.

با توجه به جدول ۲، میزان استناد به منابع لاتین بیشتر از منابع فارسی بوده است به‌طوری‌که طی این ۱۰ سال ۲۲۵۷ استناد به منابع لاتین و ۱۵۵۵ استناد به منابع فارسی شده است. به‌عبارت‌دیگر، میانگین استناد به منابع لاتین برای هر طرح پژوهشی ۷/۸۷ و برای منابع فارسی ۵/۴۳ استناد بوده است. در بررسی استنادها به تفکیک سال نیز در همه سال‌ها به‌جز سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۵، استناد به منابع لاتین بیشتر از منابع فارسی است. میانگین بیشترین استناد لاتین در طرح‌های پایان‌یافته در سال ۱۳۸۶، ۱۸/۱۶ استناد و در سال ۱۳۸۷، ۸/۸۶ استناد است. بنابراین، از ۳۸۱۲ استناد، ۱۵۵۵ استناد فارسی (۴۰/۸ درصد) و ۲۲۵۷ استناد لاتین (۵۹/۲ درصد) بوده است.

زبان و نوع منابع اطلاعاتی استنادها

بررسی انواع منابع اطلاعاتی استفاده شده در گزارش‌های نهایی، به کتابخانه‌ها کمک می‌کند تا انواع منابع اطلاعاتی پراستفاده و پرمقتضی را تشخیص داده و در تهیه منابع اطلاعاتی در اولویت قرار دهند. از نظر نوع منابع اطلاعاتی، پایان‌نامه، کتاب، گزارش، مقاله‌های اجلاس‌ها، مقاله‌های نشریات، منابع اینترنتی و سایر انواع منابع بررسی شده است.

در این پژوهش، علاوه بر نوع منبع اطلاعاتی، زبان مدارک نیز بررسی شده و همه منابع اطلاعاتی به دو دسته «به زبان فارسی» و «به زبان لاتین» تقسیم شده‌اند. نتیجه بررسی استنادها بر اساس زبان و نوع منابع اطلاعاتی و به تفکیک سال انتشار گزارش نهایی در جدول ۳ ارائه شده است.

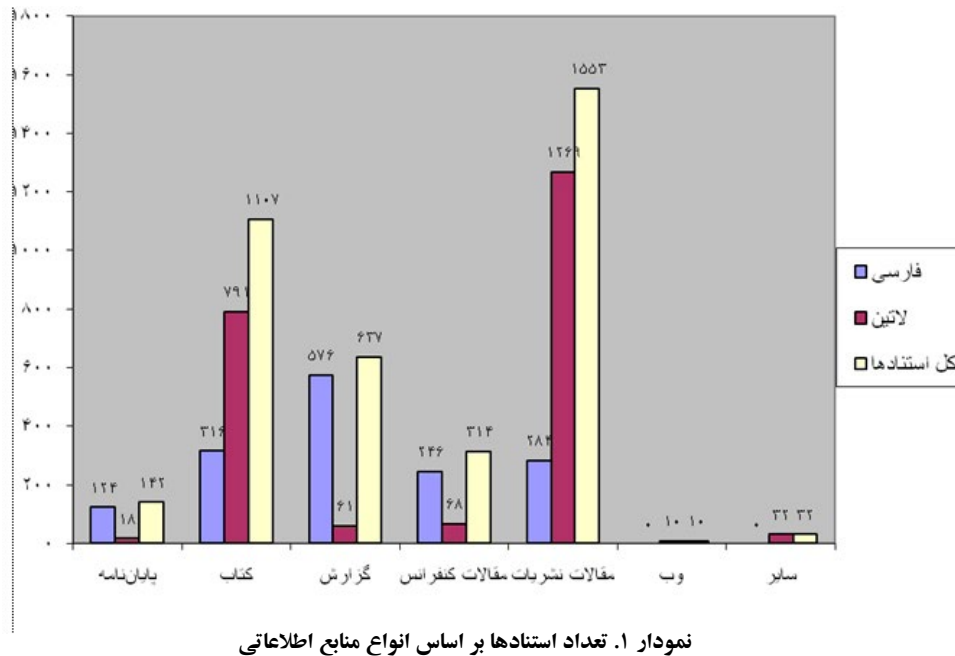
با توجه به جدول ۳، تعداد ۱۲۴ استناد به پایان‌نامه‌های فارسی و ۱۸ استناد به پایان‌نامه‌های لاتین، و در مجموع با ۱۴۲ استناد، ۳/۷۳ درصد کل استنادها به پایان‌نامه اختصاص یافته است. بیشترین میانگین استناد به پایان‌نامه فارسی در سال ۱۳۸۱ با میانگین ۰/۹ استناد برای هر طرح و بیشترین میانگین استناد به پایان‌نامه خارجی مربوط به سال ۱۳۸۳ با میانگین ۰/۱۷ استناد برای هر طرح است. از مجموع ۱۱۰۷ استناد به کتاب‌ها، ۳۱۶ استناد به

جدول ۳. توزیع فراوانی و پراکنش اسنادها به تفکیک زبان و نوع منابع اطلاعاتی

سایر	منابع اینترنتی		نشریه لاتین		نشریه فارسی		اجلاس لاتین		اجلاس فارسی		گزارش لاتین		گزارش فارسی		کتاب لاتین		کتاب فارسی		پایان نامه لاتین		پایان نامه فارسی		نوع مدرک
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۰/۲۵۵	۱۱	۰	۳/۶۵	۱۵۷	۰/۸۶	۳۷	۰/۳۴	۱۵	۰/۲۷	۱۲	۰/۰۲	۱	۱/۴۶	۶۳	۳/۰۳	۱۳۳	۰/۸۶	۳۷	۰/۰۲	۱	۰/۸۸	۸	۱۳۷۸
۰/۱۴۲	۷	۰/۰۲	۲/۹۷	۱۴۶	۰/۳۸	۱۹	۰/۱۶	۸	۰/۷۷	۳۸	۰/۲۰	۱۰	۲/۴۷	۱۲۱	۲/۱۰	۱۰۳	۱/۲۲	۶۰	۰/۰۶	۳	۰/۳۶	۱۸	۱۳۷۹
۰/۱۱۱	۴	۰	۴/۲۷	۱۵۴	۰/۸۳	۳۰	۰/۲۵	۹	۰/۶۱۱	۲۲	۰/۱۱	۴	۲/۰۳	۷۳	۲/۹۴	۱۰۶	۰/۶۳	۲۳	۰/۰۵۵	۲	۰/۲۲	۸	۱۳۸۰
۰	۰	۰	۴/۰۴	۸۹	۰/۷۲	۱۶	۰/۰۹	۲	۱/۲۷	۲۸	۰/۱۸	۴	۱/۵۱	۳۴	۲/۶۳	۵۲	۰/۵۹	۱۳	۰/۰۴۵	۱	۰/۹۰	۲۰	۱۳۸۱
۰/۰۶	۲	۰	۴/۲۷	۱۴۱	۱/۵۷	۵۲	۰/۲۴	۸	۰/۶۰	۲۰	۰/۰۶	۲	۱/۶۶	۵۵	۲/۱۵	۷۱	۱/۱۲	۳۷	۰/۰۳	۱	۰/۴۸	۱۶	۱۳۸۲
۰/۱۲	۳	۰/۰۴	۴/۸۴	۱۲۱	۱/۴۸	۳۷	۰/۲۰	۵	۰/۶۰	۱۵	۰/۱۶	۴	۱/۶۴	۴۱	۲/۸۸	۷۲	۱/۵۲	۳۸	۰/۸۷	۴	۰/۷۲	۱۸	۱۳۸۳
۰/۰۳۴	۱	۰/۱۰۳	۵/۳۴	۱۵۵	۱/۱۳	۳۳	۰/۳۱	۹	۱/۴	۴۲	۱	۲۹	۲/۱۳	۶۲	۳/۱۳	۹۰	۱/۴۴	۴۲	۰/۸۰	۳	۰/۳۴	۱۰	۱۳۸۴
۰/۰۴۳	۱	۰	۳/۵۲	۸۱	۱/۹۳	۳۲	۰/۲۱	۵	۱/۴۷	۳۴	۰	۰	۲/۸۸	۶۴	۳/۶۵	۸۴	۱/۲۶	۲۹	۰	۰	۰/۳۴	۸	۱۳۸۵
۰/۰۸۳	۱	۰	۱۳/۵	۱۶۲	۰/۹۱	۱۱	۰	۰	۵	۶	۰/۱۶	۲	۰/۹۱	۱۱	۳/۰۳	۳۷	۰/۸۳	۱۰	۰/۱۶	۲	۰/۸۳	۱۰	۱۳۸۶
۰/۱۳	۲	۰/۳۳	۴/۲	۶۳	۱/۱۳	۱۷	۰/۴۶	۷	۱/۹۳	۲۹	۰/۳۳	۵	۳/۴۶	۵۲	۲/۴۶	۳۷	۱/۸۰	۲۷	۰/۰۶	۱	۰/۵۳۳	۸	۱۳۸۷
۰/۸۴	۳۲	۰/۲۶	۳۳/۲۹	۱۲۶۹	۷/۴۵	۲۸۴	۱/۸۸	۶۸	۶/۴۵	۲۴۶	۱/۶۰	۶۱	۱۵/۱۱	۵۷۶	۲۰/۸۵	۷۹۱	۸/۲۹	۳۱۶	۰/۴۷	۱۸	۳/۲۵	۱۲۴	جمع

گزارش‌های مؤسسه تحقیقاتی برنج کشور است. کتاب‌ها و گزارش‌ها به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم پر استنادترین منابع قرار دارند. وب نیز پایین‌ترین رتبه را از نظر استناد کسب کرده است.

بر اساس داده‌های نمودار ۱، در بین انواع منابع اطلاعاتی، مقاله‌های نشریات ۴۰/۹ درصد کل استنادها را به خود اختصاص داده و رتبه اول را در این خصوص دارا هستند که نشان‌دهنده نشریه محور بودن نویسندگان طرح‌ها و

اطلاعاتی و عناوین پُر استناد و پُر استفاده آن‌ها در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی برنج کشور ارائه شده است:

بر اساس منابع اطلاعاتی پُر استناد و پُر استفاده، می‌توان برای مجموعه‌سازی، انتخاب و خرید انواع منابع اطلاعاتی خط‌مشی مناسبی را اتخاذ نمود. لذا، در جدول ۴، انواع منابع

جدول ۴. منابع اطلاعاتی هسته

تعداد استناد	عنوان منابع اطلاعاتی هسته	نوع منابع اطلاعاتی
۲۸	اصلاح نباتات	
۱۲	فیزیولوژی گیاهان زراعی	
۱۰	اصول اصلاح نباتات	کتاب‌های فارسی
۱۰	زراعت غلات	
۸	آمارنامه کشاورزی	
۳۱	Principles and practice of rice production	
۱۵	Fundamentals of rice crop science	
۱۵	Standard Evaluation system for rice	کتاب‌های لاتین
۱۲	Heterosis and Hybrid Rice Breeding	
۱۰	Rice Diseases	
۶	طرح مسائل زیربنایی شالیزارها (یکپارچه‌سازی)	
۵	عوامل مؤثر در طراحی کانال‌های زهکشی اراضی شالیزاری	مقاله‌های همایش‌های فارسی
۵	نتایج سه دهه دورگ‌گیری برنج در گیلان	
۴	بررسی علف‌کش بن‌سولفورون‌متیل در مزارع برنج	
۴	Varietal Resistance to Rice Stem Borers in India. In the major insect pests of the rice. Proceeding of a Symposium at the International Rice Research Institute	
۳	Recent advance and prospects in weed control technology in rice	
۳	medium and its application to another culture of cereal crops. In: Proceedings of Symposium on Plant Tissue The N6	مقاله‌های همایش‌های لاتین
۳	Breaking the yield barrier. Proceedings of a workshop on rice yield potential in favorable environments	
۲	Combining ability analysis for physico- biochemical traits in fluencing draught tolerance in rice	
۱۱	بررسی مقدماتی ارقام و لاین‌های برنج (HIRON) در آزمایش‌های بین‌المللی INGER	
۹	بررسی ارقام و لاین‌های برنج در آزمایش‌های بین‌المللی INGER	
۹	دستورالعمل کشت و اجرای آزمایش‌های تحقیقاتی برنج	گزارش‌های فارسی
۷	مشخصات مورفولوژیکی و بتائیکی ارقام و لاین‌های برنج	
۶	گزارش پژوهشی بخش اصلاح و تهیه نهال و بذر	
۳	1994 Association of biological control agent with blast and sheath blight lesions. Program Report for	
۳	1994 Hybrid rice in China. Program Report for	گزارش‌های لاتین
۲	An overview of the hydrology of the Zayandeh Rud Basin	
۲	Exploring basin scale salinity problems using a simplified water accounting model: the example of Zayandeh Rud Basin	
۲	Final report of the seventeen international rice stem borer nursery	
۵	تعیین مناسب‌ترین فاصله آبیاری بر اساس آنالیز شاخصه‌ای رشد و عملکرد برنج	
۴	مطالعه عوامل مؤثر در جذب پتاسیم از خاک توسط گیاه برنج و تعیین عصاره‌گیر مناسب برای پتاسیم در برخی از شالیزارهای گیلان	پایان‌نامه‌های فارسی
۳	بررسی قابلیت ترکیب‌پذیری، نوع عمل ژن و مطالعه همبستگی برای صفات مهم زراعی در ارقام مختلف برنج	
۳	مطالعه تنوع ژنتیکی بخش از ژرم‌پلاسم برنج ایرانی بر اساس صفات مورفولوژی و نشانگر رپید (RAPD)	
۲	اتیولوژی بیماری پوسیدگی غلاف برگ برنج در استان‌های مازندران و گیلان	

جدول ۴. (ادامه) منابع اطلاعاتی هسته

تعداد استناد	عنوان منابع اطلاعاتی هسته	نوع منابع اطلاعاتی
۱	Biochemical studies on dormancy of the rice drain	
۱	Combining ability and gene action of some important traits in rice	پایان‌نامه‌های لاتین
۱	Effect of main crop nitrogen on rice ratoon	
۱	Evaluation of biological attribution of local ecotypes of <i>Trichogramma brassicae</i> Bezd. (Hym. Trichogrammatidae) in central and eastern coastal regions of Field - Scale water flow and solute transport. SWAP model	
۱	Caspian sea concepts, parameter estimation and case studies	
۴۵	آفات و بیماری‌های گیاهی - مؤسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی	
۳۶	علوم کشاورزی ایران - دانشگاه تهران	نشریه‌های فارسی
۲۲	نهل و بذر، مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	
۱۱	فصلنامه اقتصاد کشاورزی و توسعه	
۹	زیتون	
۳۹	Agronomy Journal	
۳۷	Crop Science	
۳۶	Plant and Soil	نشریه‌های لاتین
۳۴	Agricultural Mechanization in Asia, Africa & Latin America (AMA)	
۳۱	Journal of Phytopathology	
۸	کرم ساقه‌خوار برنج <i>Chilo suppressalis</i> WLK آفت جدیدی در فون آفات مضر زراعی ایران	
۷	کرم ساقه‌خوار برنج در گیلان	مقاله‌های فارسی
۵	اصول مقدماتی زراعت برنج	
۵	برآورد قابلیت ترکیب‌پذیری، واریانس افزایشی و قابلیت صفات در لاین‌های ذرت با استفاده از تلاقی ستر * لاین	
۵	بررسی‌های اکولوژیک و تأثیر میکروارگانسیم‌های بیماری‌زا روی کرم ساقه‌خوار برنج در شمال ایران	
۷	A gel consistency test for eating quality of rice	
۶	Sprinkler Vs Flood irrigation in traditional rice production region of southeast Texas	مقاله‌های لاتین
۶	Stability parameters for comparing varieties	
۵	Combining ability and heritability in rice	
۵	varieties of miled white rice 25 Differential effect of dilute alkali on	

باشد. همچنین، امروزه به سبب گسترش مطالعات چندرشته‌ای و مطالعات میان‌رشته‌ای، اغلب پژوهش‌ها به صورت گروهی و با همکاری پژوهشگران حوزه‌های مختلف انجام می‌شود. در جدول ۵، میزان ارجاعات درون‌سازمانی، ارجاعات برون‌سازمانی و کار گروهی ارائه شده است:

ارجاع به منابع درون‌سازمانی و برون‌سازمانی و میزان کار گروهی

بررسی استنادها از نظر این که چه میزان به آثار پژوهشگران مؤسسه تحقیقات برنج کشور استناد شده است می‌تواند سنجه‌ای برای ارزیابی کیفی آثار پژوهشگران این مؤسسه

جدول ۵. میزان ارجاع درون‌سازمانی و برون‌سازمانی و کار گروهی

ارجاع درون‌سازمانی		ارجاع برون‌سازمانی		گروهی	
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
۲۸/۳۱	۱۰۷۹	۷۱/۶۹	۲۷۳۳	۲۶۳	۹۱/۶۳

با توجه به جدول ۵، تعداد ۱۰۷۹ استناد (۲۸/۳۱ درصد) به منابع درون‌سازمانی و ۲۷۳۳ استناد (۷۱/۶۹ درصد) به منابع علمی برون‌سازمانی شده است. همچنین، ۲۴ طرح (۸/۳۷ درصد) به صورت انفرادی و ۲۶۳ طرح به صورت گروهی (۹۱/۶۳ درصد) انجام شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به جدول ۱، از مجموع ۲۸۷ طرح پژوهشی ۳۸۱۲ استناد به دست آمد که میانگین ۱۳/۲۸ استناد برای هر طرح بوده است. کمترین استناد ۱ و بیشترین استناد مربوط به طرحی با ۸۴ استناد بوده است. در مجموع، میانگین کمترین استنادها ۴ و میانگین بیشترین استنادها ۳۹/۱ بوده است. از نکات بسیار مهم این است که در سال ۱۳۸۶ با توجه به اجرای پایین‌ترین تعداد طرح (۱۲ فقره)، بالاترین میانگین استناد (۲۲/۲۵ استناد) و در سال ۱۳۷۹ با اجرای بیشترین طرح (۴۳ طرح)، کمترین استناد (میانگین ۱۰/۸۱ استناد) برای هر طرح وجود داشته است. از جمله دلایل کاهش اجرای طرح پژوهشی در سال ۱۳۸۶ می‌توان به کاهش بودجه تخصیصی برای اجرای طرح‌های پژوهشی نام برد. توجه بیشتر و تدوین آیین‌نامه استناددهی به منابع و مآخذ بر اساس استانداردها و اجرای دقیق آن، از جمله دلایل افزایش میانگین استناد در سال ۱۳۸۶ بوده است. همچنین، می‌توان چنین نتیجه گرفت که چون مجریان طرح‌های پژوهشی در سال ۱۳۷۹ تعداد بیشتری طرح در دست اجرا داشته‌اند، کمتر فرصت مراجعه و استفاده از منابع بیشتری داشته‌اند. و بالعکس، در سال ۱۳۸۶، چون مجریان طرح‌های پژوهشی تعداد طرح‌های کمتری در دست اجرا داشته‌اند، فرصت بیشتری برای مراجعه و استفاده از

منابع بیشتر را یافته‌اند. به عبارت دیگر، هر چه کمیت بیشتر بوده، کیفیت پایین‌تر آمده و هر چه کمیت کمتر، کیفیت افزایش یافته است.

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، میزان استناد به منابع لاتین بیشتر از منابع فارسی بوده است. در مجموع، ۲۲۵۷ استناد (۵۹/۲ درصد) مربوط به منابع لاتین و ۱۵۵۵ استناد (۴۰/۸ درصد) مربوط به منابع فارسی بوده است. به عبارت دیگر، میانگین استناد در هر طرح پژوهشی، برای منابع لاتین برابر با ۷/۸۷ و برای منابع فارسی برابر با ۵/۴۳ بوده است. در بررسی استنادها به تفکیک سال نیز در همه سال‌ها جز سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۵، استناد به منابع لاتین بیشتر از منابع فارسی بوده است. میانگین بیشترین استناد لاتین در طرح‌های پایان‌یافته در سال ۱۳۸۶ با میانگین ۱۸/۱۶ استناد، و میانگین بیشترین استناد فارسی در طرح‌های پایان‌یافته در سال ۱۳۸۷ با میانگین ۸/۸۶ استناد بوده است. نتایج نشان‌دهنده اهمیت منابع لاتین برای رفع نیازهای اطلاعاتی محققان است. این نتایج با یافته‌های پژوهش قلعه‌نویی و همکاران (۱۳۹۵) که در آن تعداد استناد به "منابع خارجی ۷۶/۵ درصد و به منابع فارسی ۲۳/۵ درصد" بوده است و نیز با یافته‌های پژوهش مقصودی دریه (۱۳۸۷) که در آن استناد به "منابع خارجی ۵۵ درصد و به منابع فارسی ۴۵ درصد" بوده است را تأیید می‌کند و با نتایج یافته‌های حمیدی و کلانتری (۱۳۹۴) که در آن میزان استناد به "منابع فارسی ۶۰/۸۹ درصد و به منابع انگلیسی ۳۹/۰۲ درصد و نیز پژوهش توفلی و همکاران (۱۳۸۷) که استناد به "منابع خارجی ۹۵/۱۸ درصد و به منابع فارسی ۴/۱۸ درصد" بوده مغایر است.

با توجه به جدول ۳، تعداد ۱۲۴ استناد (۳/۲۵ درصد) به

اجلاس‌ها با ۸/۲۴ درصد از کل استنادها در رتبه چهارم قرار دارد. با توجه به اینکه جدیدترین دستاوردها در اجلاس‌ها ارائه می‌شوند باید با دسترس پذیر کردن مقاله‌های اجلاس‌ها، پژوهشگران را در استفاده از این منابع یاری نمود.

با توجه به جدول ۳، تعداد ۲۸۴ استناد (۷/۴۵ درصد) به مقاله‌های نشریات فارسی و ۱۲۶۹ استناد (۳۳/۲۹ درصد) به مقاله‌های نشریات لاتین شده است. نتایج این بررسی نشان داد که استناد به مجلات (۴۰/۷۴ درصد) نسبت به سایر انواع منابع بیشتر بوده است که با یافته‌های قلعه‌نویی و همکاران (۱۳۹۵) با ۶۶/۳ درصد، کولائیان (۱۳۷۶) با ۴۳/۲۱ درصد، گودمن (۲۰۰۱) با ۸۵/۵ درصد، مهرداد و کریمیان مزیدی (۱۳۸۱) با ۴۳/۷ درصد و حمیدی و کلانتری (۱۳۹۴) با ۴۵/۴۸ درصد همخوانی دارد و نشان‌دهنده نشریه‌محور بودن محققان موسسه تحقیقات برنج کشور است. کتابخانه موسسه می‌تواند با خرید تعداد کمی از نشریات هسته که در این پژوهش به آن‌ها اشاره شده است، به بیشترین نیازهای اطلاعاتی محققان در طرح‌های پژوهشی در دست اجرای آن‌ها پاسخ دهد.

بر اساس جدول ۳، در گزارش‌ها و طرح‌های پژوهشی مؤسسه تحقیقات برنج کشور ۱۰ استناد به منابع وبی (۰/۰۳ استناد برای هر طرح) وجود دارد. پایین بودن استناد به منابع اینترنتی، ممکن است به علت ناآشنایی محققان به شیوه استناد به این گونه از منابع باشد. می‌توان با برگزاری کارگاه‌های استناددهی به منابع تحت وب، محققان را در دسترسی، استفاده و استناددهی به این نوع از منابع اطلاعاتی یاری داد.

بر اساس اطلاعات نمودار ۱، مقاله‌های نشریات ۴۰/۹ درصد از کل استنادها را به خود اختصاص داده و رتبه اول را در بین انواع منابع اطلاعاتی به خود اختصاص داده است. این امر نشان‌دهنده نشریه‌محور بودن نویسندگان طرح‌ها و گزارش‌های مؤسسه تحقیقاتی برنج کشور است. کتاب‌ها و گزارش‌ها به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم پراستنادترین منابع قرار دارند. تعداد ۱۰۷۳ ارجاع به منابع علمی درون‌سازمانی (۲۸/۳۱ درصد)

پایان‌نامه‌های فارسی و تعداد ۱۸ استناد (۰/۴۷ درصد) به پایان‌نامه‌های لاتین شده است. در مجموع، استناد به پایان‌نامه‌های فارسی و لاتین با ۳/۸ درصد از کل استنادهای پژوهش در رتبه پنجم استفاده از منابع اطلاعاتی قرار دارد که با نتایج به‌دست آمده محمدی و دادگر (۱۳۸۶) و تیمورخانی (۱۳۸۱) که در آن استفاده از استناد به پایان‌نامه‌ها در رتبه سوم قرار دارد، متفاوت است. یکی از دلایل استناد کمتر به پایان‌نامه‌ها می‌تواند به ماهیت محیط پژوهشی موسسات مرتبط باشد. در مجموع، شاید بتوان امکان دسترسی کمتر به پایان‌نامه‌های خارجی را یکی از مهم‌ترین علل استناد کم پژوهشگران از پایان‌نامه‌های خارجی دانست.

بر اساس جدول ۳، به کتاب‌های فارسی ۳۱۶ استناد (۸/۲۹ درصد) و به کتاب‌های لاتین ۷۹۱ استناد (۲۰/۷۴ درصد) شده است. با توجه به رتبه دوم استناد به کتاب در این پژوهش، این نتیجه با نتایج پژوهشی حری و نشاط (۱۳۸۱)، شهریاری و عصاره (۱۳۸۲) و هریداسان و کولورشستا (۲۰۰۷) که در آن‌ها استناد به کتاب‌ها در رتبه اول قرار دارد، متفاوت است. این اختلاف ممکن است در نوع منبع مورد بررسی باشد چراکه در گزارش‌های نهایی طرح‌های پژوهشی به دلیل نبودن مطالب آن، به منابع روزآمدتر که عموماً در نشریات منتشر می‌شود، بیشتر نیاز است. با توجه به جدول ۳، تعداد ۵۷۶ استناد (۱۵/۱۱ درصد) به گزارش‌های فارسی و تعداد ۶۱ استناد (۱/۶۰ درصد) نیز به گزارش‌های لاتین شده است. علی‌رغم این که گزارش‌های نهایی در موسسه در درجه اول اهمیت قرار دارد، ام با فراوانی ۱۶/۷۱ درصد از کل استنادها در رتبه سوم قرار گرفته است. این امر می‌تواند به سبب دسترس پذیر نبودن گزارش‌ها در اغلب سال‌های مورد بررسی باشد.

بر اساس جدول ۳، تعداد ۲۴۶ استناد (۶/۴۵ درصد) به مقاله‌های اجلاس‌های فارسی و تعداد ۶۸ استناد (۱/۷۸ درصد) نیز به مقاله‌های اجلاس‌های لاتین شده است. با توجه به اینکه پژوهشگران موسسه هر ساله نتایج پژوهش‌های خود را در اجلاس‌های مختلف ارائه می‌کنند، با این حال استناد به مقاله‌های

- و ۲۷۱۷ استناد (۷۱/۶۹ درصد) نیز به منابع برون‌سازمانی است (جدول ۵). این امر نشان‌دهنده سطح مناسب علمی پژوهشگران سازمان تحقیقات است که تولیدات علمی آن‌ها تقریباً استنادها را به خود اختصاص داده است.
- همچنین، با توجه به جدول ۵، تعداد ۲۴ طرح به صورت انفرادی و ۲۶۳ طرح به صورت گروهی انجام شده است. به عبارت دیگر، ۹۱/۶۳ درصد از طرح‌ها و گزارش‌های نهایی مؤسسه تحقیقاتی برنج کشور به صورت گروهی و ۸/۳۷ درصد نیز به صورت انفرادی انجام شده است. یافته‌های این پژوهش، نتایج پژوهش‌های تیو (۱۹۹۸) (۲۷/۹۱) درصد انفرادی و ۸۲/۹ درصد گروهی) و حمیدی و کلاتری (۱۳۹۴) (۳۳/۷۷) درصد به صورت انفرادی و ۶۶/۶۷ درصد به صورت گروهی) را تأیید؛ و با پژوهش‌های مهرداد و کریمیان مزیدی (۱۳۸۱) با ۶۷/۳ درصد کار انفرادی، مقصودی‌دریه (۱۳۸۷)، محمدی و دادگر (۱۳۸۶)، و شهریاری و عصاره (۱۳۸۲) که مجله‌های کتابداری را تحلیل استنادی کرده‌اند، مغایرت دارد. یکی از دلایل اینکه بیش از ۹۰ درصد پژوهش‌های محققان مؤسسه تحقیقات برنج کشور به صورت گروهی صورت می‌گیرد، ماهیت فعالیت این پژوهشگران است که هر پروژه دارای مجری مسئول، مجری، و همکار (تکنیسین) برای اجرا در مزرعه است.
- ### پیشنهادهای پژوهش
- بخش اصلی بودجه خرید منابع اطلاعاتی مؤسسه برای خرید نشریات ادواری در نظر گرفته شود؛
 - خرید منابع اطلاعاتی هسته منتج از این پژوهش (جدول ۴) مورد توجه قرار گیرد.
- ### فهرست منابع
- بشیری، جواد و ندیم، مژگان. (۱۳۹۰). میزان استفاده از منابع اینترنتی در طرح‌های تحقیقاتی، سازمان ترویج آموزش و تحقیقات کشاورزی. *مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۲۲(۲)، ۱۴۸-۱۶۳.
 - پشوتنی‌زاده، میترا و عصاره، فریده. (۱۳۸۸). تحلیل استنادی و ترسیم نقشه تاریخ‌نگاشتی تولیدات علمی کشاورزی در نمایه استنادی علوم در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸. *پردازش و مدیریت اطلاعات (علوم و فناوری اطلاعات)*، ۲۵(۱)، ۲۳-۵۲.
 - توسلی، مینا، داوری دولت‌آبادی، نسرین و شاهی، مهربان (۱۳۸۷). تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دکترای تخصصی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هرمزگان. *مجله پزشکی هرمزگان*، پاییز ۸۷، ص. ۲۰۶-۲۰۱.
 - تیمورخانی، افسانه (۱۳۸۱). تحلیل استنادی مقالات. *فصلنامه کتاب*، ۱۳، ص. ۳۲-۴۵.
 - حری، عباس و نشاط، نرگس. (۱۳۸۱). بررسی رفتار استنادی نویسندگان مقاله‌های مندرج در مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران از آغاز تا پایان سال ۱۳۷۹. *مجله روانشناسی و علوم تربیتی*، ۳۲(۲)، پاییز و زمستان، ص. ۱-۳۳.
 - حمیدی، محسن و کلاتری، سینا. (۱۳۹۴). تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۱(۱)، ص. ۹۳-۱۰۶.
 - شهریاری، پرویز و عصاره، فریده. (۱۳۸۲). گزارش‌های نهایی طرح پژوهشی تحلیل استنادی مقالات نشریه علوم اطلاع‌رسانی (۱۳۸۱-۱۳۵۱). تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
 - عصاره، فریده (۱۳۷۷). تحلیل استنادی. *فصلنامه کتاب*، ۹(۳ و ۴) پاییز و زمستان، ص. ۳۴-۴۸.
 - قلعه‌نویی، محمدرضا؛ کولانیان، فردین؛ یوسفی، مسعود و قلعه‌نویی، یاسمین. (۱۳۹۵). تحلیلی بر رفتار استنادی مؤلفین مقالات علمی پژوهشی نشریه پژوهش و سازندگی در حوزه دام و آبزیان طی سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۷. *تحقیقات دامپزشکی و فرآورده‌های بیولوژیک*، ۲۹(۱)، ۸۱-۸۸.
 - کریمیان مزیدی، محمدعلی و اشرفی، محمد. (۱۳۸۶). تحلیل استنادی مقالات سه نشریه علوم کشاورزی واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، دانش کشاورزی دانشگاه تبریز، و تحقیقات کشاورزی ایران. *فصلنامه کتاب*، ۱۸(۱)، ۵۱-۶۸.
 - کولانیان، فردین (۱۳۷۶). بررسی میزان کاربرد انواع اطلاعاتی در طرح‌های تحقیقاتی مؤسسه واکسن و سرم‌سازی رازی کرج (تحلیل استنادی نشریه آرشيو مؤسسه رازی ۱۳۷۱-۱۳۷۵). پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

- dissertations: an Ohio University case study*. Issues in Science & Technology Librarianship. Available from: <http://www.istl.org/-01fall/refereed.html>.
- 19- Haridasan, S. and Kulshrestha, V.K. (2007). Citation analysis of scholarly communication in the Journal Knowledge Organization. *Library Review*, 56, pp. 299-310.
- 20- Peng, Shao-bing. (2017). Booming research on rice physiology and management in China: a bibliometric analysis based on three major agronomic journals. *Journal of Integrative Agriculture*, 16 (12), 2726-2735.
- 21- Petridis, Konstantinos, Malesios, Chrisovalantis, Arabatzis, Garyfallos, Thanassoulis. (2013). Efficiency analysis of forestry journals: suggestions for improving journals' quality. *Journal of Informetrics*, 7 (2), 505-521.
- 22- Shapiro, F. R. (1992). Origins of bibliometrics, citation indexing, and citation analysis: the neglected legal literature. *Journal of the American Society for Information Science*. 43 (5), pp. 337-339.
- 23- Tiew, W. S. (1998). Journal of Natural Rubber Research, 1996-1987: bibliometric study. *Iaslic Bulletin*. 43 (2), pp. 49-57
- 24- Zare, Fateme, Elsayah, Sondoss, Iwanaga, Takuya, Jakeman, Anthony J, Pierce, Suzanne A. (2017). Integrated water assessment and modelling: a bibliometric analysis of trends in the water resource sector. *Journal of Hydrology*, 552, 765-778.
- ۱۲- محمدی، مهدی و دادگر، امیر متقی. (۱۳۸۶). تحلیل استنادی مقاله‌های منتشر شده در ۳۰ شماره فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی بین سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۸۴. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، تابستان، ص. ۳۶-۷.
- ۱۳- مقصودی‌دریبه، رؤیا. (۱۳۸۷). تحلیل استنادی مآخذ مقالات در مجله‌های کتابداری (۱۳۸۰-۱۳۸۳). *فصلنامه کتاب ۷۳*، ص. ۷۳-۸۷.
- ۱۴- مهرداد، جعفر و کریمیان‌مزیدی، محمدعلی. (۱۳۸۱). تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد آبیاری دانشگاه‌های شهید چمران اهواز، تهران، شیراز و فردوسی مشهد (۱۳۶۷-۱۳۷۷). *علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز*، ۱۹(۱)، ص. ۱-۱۴.
- 15- Aleixandre-Benavent, R, Aleixandre-Tudó, J.L, Castelló-Cogollosc, L, Aleixandre, J.L. (2017). Trends in scientific research on climate change in agriculture and forestry subject areas (2005-2014). *Journal of Cleaner Production*, 147, 406-418.
- 16- Bullock, Ryan, Lawler, Julia. (2015). Community forestry research in Canada: A bibliometric perspective. *Forest Policy and Economics*, 59, 47-55
- 17- Cañas-Guerrero, Ignacio, Mazarrón, Fernando R, Pou-Merina, Ana, Calleja-Perucho, Cruz, Díaz-Rubio, Gonzalo. (2013). Bibliometric analysis of research activity in the "Agronomy" category from the Web of Science, 2011-1997. *European Journal of Agronomy*, 50-19, 28.
- 18- Goodman, Angela M. (2001). *Citation of chemistry doctoral*

Citation Analysis of Rice Research Projects of Iran

Ahmad Yousefi¹

Reza Moshkabadi^{2*}

Hajar Zarei³

1- Associate professor of Razi Vaccine and Serum Research Institute

2-Rice Research Institute of Iran

3- Islamic Azad University, Tonekabon Branch

Abstract

Purpose: This study aims to investigate the citation analysis of the final reports of research projects conducted at Rice Research Institute of Iran (RRII) in order to determine the type of documents, language of resources, citation of internal and external organization, collaborations of researchers.

Methodology: Citation analysis has been used. Citations of final reports of research projects conducted at RRII during -1999 2008 have been analyzed.

Findings: Results show that out of 3812 total citations, % 40.8 was Farsi and % 59.2 was Latin. Citing to journal articles with % 40.9 was the most cited and websites with % 0.3 was the least cited resources. Among the citation, % 28.31 was internal and % 71.69 was external of AREEO. Out of 287 final reports, % 8.37 was from individual work and %91.63 were in team work.

Results: When researchers conducted more researches, the total citations per research were low and vice versa. Most cited resources were non-Persian. More than % 90 of researches were done with team working and most citations were to the works outside of the AREEO.

Keywords: Citation analysis, citation, Final reports, Rice Research Institute of Iran, Research projects.

* Corresponding author: rmoshkabadi@gmail.com